

Expertgruppen för proteinanalyser

2022-04-14

Riktlinjer för elforestolkning

Rekommendationen är framtagen av Equalis expertgrupp för proteinanalyser. Denna reviderade version (2.1) ersätter tidigare version, daterad 2015-01-01.

Expertgruppen består av Niclas Rollborn (ordförande), Karin Appelgren, Jonas Bengtsson, Magnus Förnvik Jonsson, Catarina Grindegård, Magnus Hansson, Anders Larsson och Göran Oleröd.

Tidigare version av denna rekommendation har tagits fram av: Aleksandra Mandic Havelka, Karin Bolin, Lars-Olof Hansson, Magnus Jonsson, Anders Larsson, Benny Larsson, Ronald Lautner och Göran Oleröd.

Frågor angående rekommendationen ställs till info@equalis.se

Elföresen/Proteinprofilen tolkas och besvaras med hänsyn till remissinformationen. Vem som bedömt elföresen ska framgå av svaret.

Följande punkter bör minst ingå i bedömningen:

1. Albuminnivåer < 30 g/L bör kommenteras.
2. Grad av inflammatorisk aktivitet bedöms i en fyrgradig skala: 'ingen inflammation', 'lätt inflammation', 'måttlig inflammation', 'kraftig inflammation'.
3. Antitrypsinhalten värderas i relation till andra akutfasproteiner. Sänkt antitrypsinhalt kommenteras. Kompletterande utredning med avseende på ärftlig antitrypsinbrist (Pi-typning) rekommenderas med hänsyn till frågeställning och med vetskap om att heterozygota bärare av bristanlag kan ha antitrypsinkoncentrationer långt upp i det normala referensintervallet. Är koncentrationen <0,7 g/L bör man i princip alltid rekommendera Pi-typning om patienten inte har en känd ärftlig antitrypsinbrist sedan tidigare.
4. Haptoglobinnivån värderas i relation till andra akutfasproteiner. Sänkt haptoglobinhalt kommenteras för vuxna (tecken på hemolys alternativt leverskada).
5. Immunglobuliner kommenteras med avseende på koncentration och fördelning.
6. Förekomst av M-komponent hos vuxna (≥20 år) skall alltid dementeras eller bekräftas ('ingen M-komponent' alternativt 'M-komponent påvisas' med uppgift om uppskattad storlek och bedömning av polyklonala immunglobuliner).
7. Om förekomst av M-komponent skall typ och storlek/koncentration anges. För att bestämma en M-komponents storlek/koncentration subtraheras koncentrationen polyklonala immunglobuliner av samma klass som M-komponenten (gäller fr.a. IgG-klass). Dessutom beskrivs om det föreligger normal eller sänkt bakgrundsgamma, dvs. normala eller sänkta koncentrationer av polyklonala immunglobuliner.
8. Patient med M-komponent skall följas på samma laboratorium med samma metod eftersom M-komponentens koncentration kan skilja mellan olika metoder.
9. Immunfixation av M-komponent ska göras vid nyupptäckt M-komponent, vid bekräftelse av remission och vid misstanke om amyloidosis.

Exempel på svar vid helt normal elfores:
Ingen inflammation.
Normal koncentration av immunglobuliner.
Ingen M-komponent.
/Bedömare